

טקסטים היציגים נלווים לחוטבים לשון. עמוד 5-24: זיהום אויר מתחבורה

חוטבים לשון. עמוד 5-24: זיהום אויר מתחבורה

1. לפניכם איור המתאר את זיהום האויר ביום כיפור. מה המסקנה שניתן להסיק מהאיור?

אתר "גל ירוק". הכתבה: "נזקי זיהום האוויר בעולם עולים לנו מיליארדים מדי יום" שני אשכנזי. כתבת הסביבה של גלובס. פורסם בתאריך: 16/02/2020

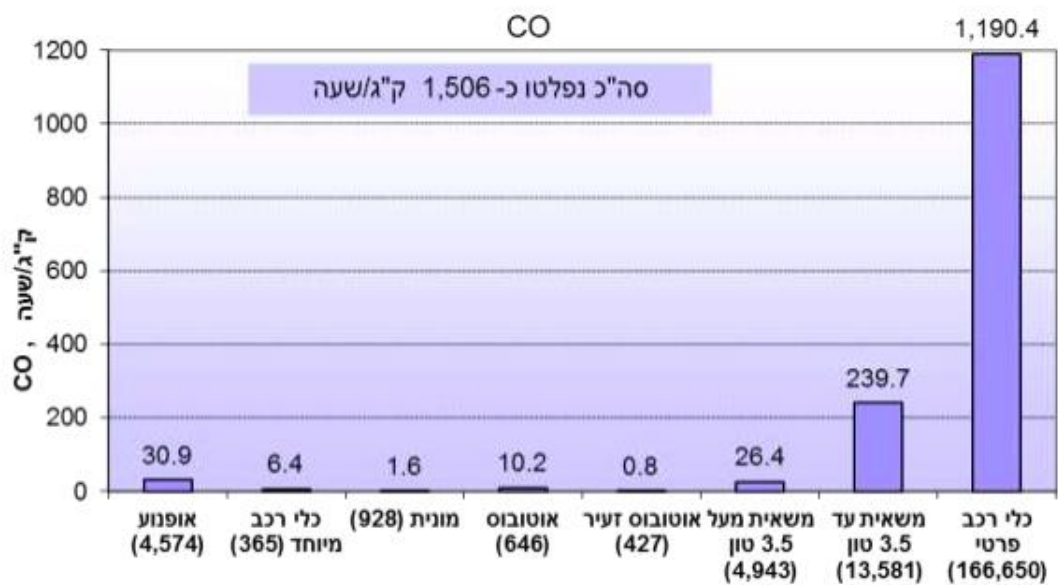
טקסטים היציגים נלווים לחוטבים לשון. עמוד 5-24: זיהום אויר מתחבורה

2. לפניכם גרף המתאר כמויות הפליטה של מזהמי האוויר העיקריים שנפלטו מכלי הרכב מסוגים שונים, בישראל בשנת 2015
עיינו בגרף וכתבו -
א. מה כלי הרכב המזהם ביותר?

ב. נסו לשער - מדוע כלי רכב זה הכי מזהם את האויר?

ג. מה כלי הרכב הכי פחות מזהם?

בציור 3 (א' – ו') מוצגת חלוקת כמויות הפליטה של מזהמי האוויר העיקריים שנפלטו מכלי הרכב מסוגים שונים, באזור האיגוד בשנת 2015 .

ציור 3 א'. כמות פליטת של CO מכלי רכב באזור האיגוד בשנת 2015, לפי סוגי הרכב

טקסטים היצגיים נלווים לחוטבים לשון. עמוד 5-24: זיהום אויר מתחבורה

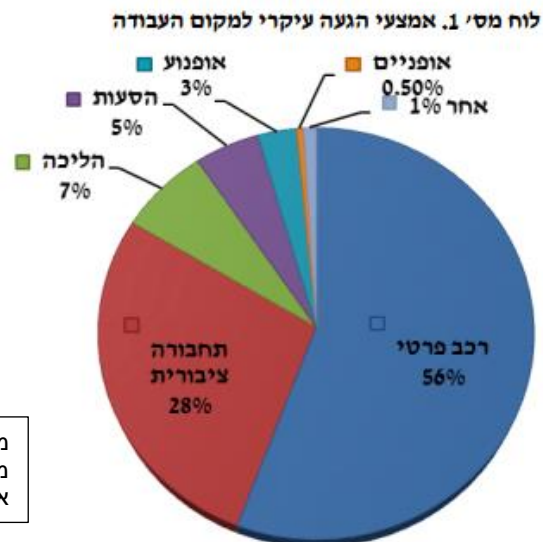
3. לפניכם גרף המתאר את הדרכים בהן אנשים נוהגים להגיע לעבודה.
עיינו בו וענו:

א. מהי דרך ההגעה הנפוצה ביותר ?

ב. מה הבעיה עם ההגעה בדרך זו?

ג. נסו לשער - מדוע אנשים רבים משתמשים דווקא בדרך זו ?

ד. מה הדרך השניה הנפוצה בה משתמשים ?

מתוך: דוח של עיריית חולון "תכנית מתאר מקומית חולון 2030". פרק 7 איכות הסביבה.

4. בשנת 2008 חוקקה הכנסת את "חוק אוויר נקי" שמטרתו להבטיח שמירה על איכות האוויר ומניעת זיהום.

בשנת 2011 הוציא המשרד להגנת הסביבה תוכנית להפחתת זיהום אוויר מתחבורה. נבדקו תוכניות למניעת זיהום אוויר בערים מרכזיות שונות בעולם - ראו בטבלה.

עיר	אוכלוסייה	מה נעשה בעיר זו להפחתת זיהום האוויר
ברלין, גרמניה	3.5 מיליון	אזור סביבתי, ללא מכוניות, במרכז העיר
אמסטרדם, הולנד	2.1 מיליון	מדיניות חניה והגבלות מחירות הנסיעה
קופנהגן, דנמרק	1.2 מיליון	עידוד השימוש בתחבורה ציבורית, הליכה ברגל ואופניים
פורטלנד, ארה"ב	2.2 מיליון	שינוי הרגלי הנסיעה היומיים של התושבים
ניו יורק, ארה"ב	8.3 מיליון	מעבר לשימוש במוניות ומכוניות חשמליות

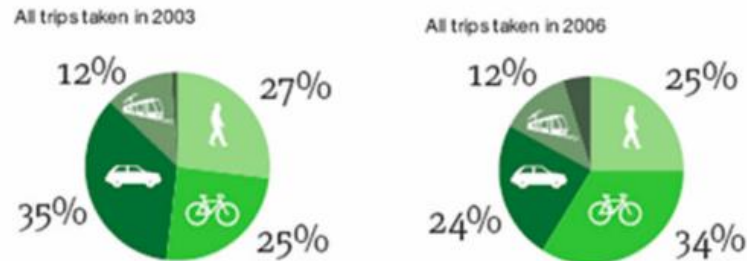
לפי הטבלה:

כתבו שלוש דרכים בהן בחרו ערים שונות להפחית את זיהום האוויר מתחבורה בעיר שלהן.

טקסטים היציגים נלווים לחוטבים לשון. עמוד 5-24: זיהום אויר מתחבורה

5. לפניכם גרפים המראים את השינוי בהרגלי השימוש ברכב פרטי, אופניים, הליכה ברגל ורכבת בין השנים 2003 ל-2006 בעיר קופנהגן בדנמרק.

חלוקת אופני הנסיעות במרכז קופנהגן

מקור: השפעה של מתקני נסיעה אוטומטיים ומתקנים לשימוש רוכבי אופניים והולכי רגל, עיריית פרדיקסברג כמודל השוואתי, אוקטובר 2010

א. עיינו בגרפים וכתבו משפט השוואה על השנים 2003 ו-2006 בנוגע לשימוש במכוניות ובאופניים.

ב. הסיקו מסקנה - מה קרה לדעתכם לזיהום האויר בקופנהגן בין השנים 2003 ו-2006? נמקו את תשובתכם.

שאלות על הטקסט

1. איתור מידע סמוי:
א. כתבו שתי סיבות לכך שבעיית זיהום האויר מתחבורה הפכה לבעיה הסביבתית הקשה ביותר במרכזי ערים.
ב. כתבו תוצאה אחת של זיהום האויר מתחבורה.
2. שילוב מידע:
ציינו שלושה פתרונות לבעיית זיהום האויר מתחבורה המוצעים בפסקות ה', ו', ו-ז. הביאו רעיון אחד מכל פסקה.
3. כתבו דרך התמודדות אחת עם זיהום האויר שמוצגת גם בפסקה וגם בטבלה (ציינו על איזו עיר מדובר).

טקסטים היצגיים נלווים לחוטבים לשון. עמוד 5-24: זיהום אויר מתחבורה

תשובות לשאלות (עבור המורות)

איתור מידע סמוי: שימו לב שהמילים סיבות ותוצאות לא רשומות במפורש בטקסט. כמו כן אין להעתיק את כל הסיבות שכן מבקשים רק שתי סיבות ותוצאה אחת.

1.

א. שאלה: כתבו שתי סיבות לכך שבעיית זיהום האויר מתחבורה הפכה לבעיה הסביבתית הקשה ביותר במרכזי ערים

תשובה: בפסקה הראשונה כתוב "יותר משני מליון כלי רכב...", בשילוב תחזוקת רכב לקויה ודלקים באיכול לא מספקת, צפיפות ופקקים בכבישים הופכים את זיהום האויר מתחבורה לבעיה הסביבתית הקשה ביותר במרכזי ערים"

כלומר הסיבות הן:

א. כלי רכב. ב. תחזוקה רכב לקויה ג. דלקים גרועים ד. צפיפות ופקקים.

חשוב להראות לתלמידים שאת קשר סיבה תוצאה כאן אפשר להבין מכך שיש מספר גורמים והם 'הופכים לבעיה'.

ב. שאלה: כתבו תוצאה אחת של זיהום האויר מתחבורה.

תשובה: בפסקה הראשונה כתוב "בעיה הגורמת לפגיעה של ממש בבריאות הציבור ובאיכות החיים של האוכלוסיה". יש לבחור אחת מאלו.

שילוב מידע: שימו לב להוראות - שלושה פתרונות - אחד מכל פסקה. לא להעתיק סתם.

2 שאלה: ציינו שלושה פתרונות לבעיית זיהום האויר מתחבורה המוצעים בפסקות ה, ו, ו-ז. הביאו רעיון אחד מכל פסקה.

תשובה:

פסקה ה - קידום מדיניות תחבורה בת קיימא - כלומר: שיפור תשתיות תחבורה ציבורית, קידום ושיפור תשתיות שיעודדו הליכה ברגל (שדרות) ונסיעה באופניים (מסלולי אופניים).
פסקה ו - חינוך אישי לצמצום השימוש בכל רכב פרטיים, בחינת דפוס שימוש ברכב פרטים ונסיון לצמצום שימוש זה, יותר ללכת ברגל או לרכב על אופניים.
פסקה ז- נסיעות יחד לעבודה, תורנות הסעות ילדים.

3. שאלה: כתבו דרך התמודדות אחת עם זיהום האויר שמוצגת גם בפסקה וגם בטבלה (ציינו על איזו עיר מדובר).

תשובה: אפשרויות -

עידוד השימוש בתחבורה ציבורית, אוכל ואופניים - כמו בקופנהגן
שינוי הרגלי הנסיעה היומית - כמו בפורטלנד